

Motion till riksdagen 2016/17:2558

av **Lars-Axel Nordell m.fl. (KD)**

Levande hav

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samarbete mellan Östersjöns kuststater och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett system för överlåtelsebara utsläppsrätter för kväve och fosfor bör prövas i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett förbud mot oljeborring ska införas i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja bötesbeloppen för oljeutsläpp i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att höja beredskapen för potentiella katastrofer i Östersjöområdet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en bestämmelse bör införas om att all olja som transporteras till havs ska märkas med DNA så att det går att spåra från vilket fartyg ett oljeutsläpp skett, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla hamnar i Östersjön och Västerhavet bör ha mottagningsanordningar för barlastvatten och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska presentera en lösning på hur riskerna med vrak på havsbotten ska hanteras och tillkännager detta för regeringen.

Samarbete mellan kuststaterna

Kristdemokraterna vill att Sverige går i täten för ett gemensamt ansvarstagande för Östersjöns miljö. Östersjön är ett världsunikt bräckvattenhav med ett särskilt ekosystem. Oregelbundna variationer i saltvatteninflödet medför instabila villkor för arterna. Den långsamma vattenomsättningen i Östersjön gör att gifter och andra kemikalier inte

rinner ut ur innanhavet i någon större omfattning, utan stannar kvar och anrikas. Dessa omständigheter gör att det är motiverat att ta särskilda hänsyn till Östersjöns miljö och djurliv.

För att hantera Östersjöns miljöutmaningar är det nödvändigt med ett nära samarbete mellan kuststaterna. Dessa bör solidariskt finansiera sådana kostnadseffektiva miljöåtgärder som gynnar Östersjöns gemensamma miljö. Det är mycket viktigt att EU:s ramdirektiv för vatten genomförs i alla Östersjöländer och att Ryssland tydligt involveras i detta arbete. Alla berörda länder bör också intensifiera arbetet med att identifiera och sanera källor till dioxin, kadmium och PCB; dessa gifter skadar allvarligt Östersjöns djurliv.

Övergödning

De återkommande algbloomingarna som drabbar Östersjön sommartid anses bero på övergödning av ämnena fosfor och kväve. 25 procent av Östersjöns botten betraktas som död. Den främsta orsaken är övergödning från avlopp och jordbruk och den största delen av föroreningarna i Östersjön kommer via floderna. 90 miljoner människor lever inom Östersjöns avrinningsområde. Det är viktigt att utvecklingen av jordbruket kring Östersjön sker med stor hänsyn till miljön.

Kristdemokraterna ser ekonomiska styrmedel som ett användbart instrument i miljöpolitiken. Vi föreslår därför att ett system med överlåtelsebara utsläppsrätter för kväve och fosfor bör prövas i Östersjön.

Förbud oljeborrning

Flera Östersjöstater utvinner eller prospekterar idag olja i Östersjön, dock ej Sverige. En oljeolycka i det känsliga innanhav som Östersjön utgör skulle få särskilt allvarliga miljökonsekvenser och utgör ett hot även mot Sveriges kuster och havsmiljö. Sveriges regering bör verka inom EU och Östersjöorganisationen Helcom för att uppnå ett förbud mot oljeutvinning i Östersjön.

Förebygg och bestraffa oljeutsläpp

Östersjön är ett särskilt känsligt havsområde. Samtidigt utgör innanhavet en viktig transportled för bland annat oljetransporter. Oljeutsläppen fortsätter att vålla problem i Östersjön och det är viktigt att skapa tydliga incitament för att undvika oljeutsläpp. Därför bör bötesbeloppen för utsläpp av olja i Östersjön höjas. Beredskapen för potentiella katastrofer i Östersjöområdet bör höjas. Då kan vi minimera eventuella skadeverkningar. En bestämmelse bör införas om att all olja som transporteras till havs skall märkas med DNA så att det går att spåra från vilket fartyg ett oljeutsläpp skett.

Skydd för den biologiska mångfalden

Främmande organismer, som följer med i fartygens barlastvatten från andra hav, innebär ett hot mot den biologiska mångfalden i Östersjön. Dessa invasiva arter kan föröka sig okontrollerat och tränga undan inhemska arter. Därför bör alla hamnar i Östersjön och Västerhavet ha mottagningsanordningar för barlastvatten så att detta ej släpps ut i havet.

Åtgärder mot vrak

Utefter de svenska kusterna finns många förlista vrak. Ett av de mest akuta hoten är sannolikt vraket av S/S Skytteren som ligger på botten utanför Lysekil. Fartyget sänktes under andra världskriget och beräknas ha ca 6 000 kubikmeter olja ombord. Om vraket skulle brytas isär skulle resultatet bli en oljekatastrof längs hela Bohuskusten. Flera vrak har också kemiska stridsmedel ombord och utgör ett arbetsmiljöhot mot yrkesfiskarna. För de flesta vrak som utgör potentiella miljöhot är det svårt att identifiera en ansvarig fartygsägare. Det finns för närvarande ingen myndighet i Sverige som har det övergripande ansvaret för läckande vrak. En departementsskrivelse (Ds 2015:16) har föreslagit lagändringar för att tydliggöra ansvaret men ännu har det inte resulterat i ny lagstiftning. Nu är det dags för regeringen att snarast presentera en lösning på hur riskerna med vrak på havsbotten ska hanteras.

Lars-Axel Nordell (KD)

Annika Eclund (KD)

Aron Modig (KD)

Roland Utbult (KD)

Emma Henriksson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)